

Bruxelles, 19. siječnja 2024.
(OR. en)

5428/24

Međuinstitucijski predmet:
2023/0463(COD)

AG 6
JAI 60
FREMP 17
DISINFO 5
HYBRID 3
MI 43
DATAPROTECT 19
AUDIO 6
CONSOM 17
TELECOM 11
CODEC 82
IA 14

NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Predmet:	Zakonodavni paket „Obrana europske demokracije” – rasprava o politikama

1. Komisija je 12. prosinca 2023. donijela paket mjera za obranu demokracije. U paketu se nalaze:
 - i. Komunikacija Komisije o obrani demokracije¹
 - ii. Prijedlog nove direktive o transparentnosti zastupanja interesa u ime trećih zemalja² (dalje u tekstu „predložena direktiva”)
 - iii. Prijedlog uredbe o izmjeni uredaba (EU) br. 1024/2012 i (EU) 2018/1724³ priložen predloženoj direktivi
 - iv. procjena učinka⁴ uz oba zakonodavna prijedloga iz točaka ii. i iii.

¹ Dok. 16935/23 + ADD 1.

² Dok. 16889/23 + ADD 1 + ADD 2.

³ Dok. 17076/23.

⁴ Dok. 16889/23 + ADD 3 + ADD 4; 17076/23 ADD 1 + ADD 2.

- v. Preporuka Komisije o uključivim i otpornim izbornim postupcima u Uniji i poticanju europskog karaktera i učinkovite provedbe izbora za Europski parlament
 - vi. Preporuka Komisije o promicanju angažmana i djelotvornog sudjelovanja građana i organizacija civilnog društva u oblikovanju javnih politika.
2. Komisija je glavne elemente paketa, uključujući predloženu direktivu i popratnu procjenu učinka, predstavila na sastanku Radne skupine za opće poslove 9. siječnja 2024., a dvije preporuke na njezinu sastanku 11. siječnja.
 3. Na sastanku Radne skupine za opće poslove 23. siječnja održat će se preliminarna rasprava o predloženoj direktivi u formatu „Pitanja i odgovori”, na kojoj će delegacije imati priliku postavljati pitanja Komisiji i od nje tražiti pojašnjenja.
 4. Kako bi se usmjerilo ispitivanje paketa, a posebno detaljno ispitivanje predložene direktive, na sastanku Vijeća za opće poslove 29. siječnja održat će se rasprava o politikama. Kao temelj za raspravu o politikama, predsjedništvo je pripremilo neslužbeni dokument, koji uključuje pitanja.
 5. Poziva se Odbor stalnih predstavnika da primi na znanje navedeni neslužbeni dokument i pitanja iz njega, kako su navedeni u Prilogu ovoj napomeni, te da ih proslijedi Vijeću.

NESLUŽBENI DOKUMENT PREDSJEDNIŠTVA

I. UVOD

Temeljna Komunikacija o paketu mjera za obranu demokracije ima dvostruki cilj: s jedne strane, predstaviti zakonodavne prijedloge i dvije preporuke te, s druge strane, preispitati napredak koji je od 2020. postignut u pogledu akcijskog plana za europsku demokraciju.

U okviru praćenja provedbe akcijskog plana za europsku demokraciju⁵, u Komunikaciji se razmatraju tri stupa tog akcijskog plana: 1) zaštita integriteta izbora i promicanje demokratskog sudjelovanja, 2) jačanje slobode i pluralizma medija i 3) suzbijanje dezinformiranja i inozemnog upletanja i manipuliranja informacijama, te se navode postignuća u okviru svakog od tih stupova.

Osim toga, u Komunikaciji se razmatraju nedavni naponi za postizanje europske demokratske otpornosti poticanjem uključivoga građanskog angažmana i sudjelovanja te utvrđivanjem mogućnosti financiranja sredstvima EU-a koja su dostupna organizacijama civilnog društva za izgradnju njihovih kapaciteta i provedbu projekata koji pomažu u jačanju vrijednosti EU-a.

⁵ Dok. 13678/20.

II. PRIJEDLOG DIREKTIVE O TRANSPARENTNOSTI ZASTUPANJA INTERESA U IME TREĆIH ZEMALJA

Predložena direktiva o utvrđivanju usklađenih zahtjeva na unutarnjem tržištu u pogledu transparentnosti zastupanja interesa u ime trećih zemalja i izmjeni Direktive (EU) 2019/1937 („predložena direktiva”) ima dva opća cilja: s jedne strane, osigurati pravilno funkcioniranje tržišta EU-a u pogledu aktivnosti zastupanja interesa u ime trećih zemalja i istodobno doprinijeti transparentnosti i integritetu postupaka donošenja odluka EU-a i država članica u pogledu utjecaja trećih zemalja, kao i povjerenju javnosti u vezi s time. To se treba postići olakšavanjem prekograničnih aktivnosti zastupanja interesa u ime trećih zemalja kada se te aktivnosti provode transparentno te poboljšanjem znanja o razmjerima, trendovima i akterima zastupanja interesa u ime trećih zemalja.

Predloženom direktivom od država članica zahtijevalo bi se da uspostave i održavaju nacionalne registre kako bi aktivnosti zastupanja interesa koje obavljaju subjekti trećih zemalja bile transparentne te da imenuju tijela odgovorna za te registre. Osim toga, predloženom direktivom od država članica zahtijevalo bi se da imenuju neovisna nadzorna tijela odgovorna za nadzor usklađenosti s obvezama utvrđenima u predloženoj direktivi i njihovu provedbu te da razmjenjuju informacije s nadzornim tijelima u drugim državama članicama, ako su za to ovlaštena u skladu s predloženom direktivom.

Predložena direktiva primjenjivala bi se na subjekte koji se bave zastupanjem interesa u ime trećih zemalja kao uslugom ili sličnim aktivnostima te bi se njome uvele obveze vođenja evidencije i upisa u nacionalne registre te obveza objavljivanja upisa u registar pri obraćanju javnim službenicima. Konkretnije, direktivom se žele obuhvatiti aktivnosti koje se provode s ciljem utjecaja na razvoj, oblikovanje ili provedbu politike ili zakonodavstva ili na postupke javnog donošenja odluka u EU-u. Među ostalim, pomoćne aktivnosti, stručno pravno savjetovanje, diplomatski odnosi i doprinosi osnovnom financiranju u načelu su isključeni ako nisu povezani s aktivnošću zastupanja interesa. Predloženom direktivom pojam „subjekt iz treće zemlje” definira se kao javna tijela na svim razinama izvan Europskoga gospodarskog prostora, kao i svi subjekti čije se djelovanje može pripisati takvom javnom tijelu.

Predloženom direktivom zahtijeva se potpuno usklađivanje, što znači da države članice ne bi mogle zadržati ili uvesti strože ili manje stroge zahtjeve u pogledu transparentnosti za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene direktive ni različite (administrativne) sankcije u slučaju neusklađenosti.

Predloženom direktivom predlaže se standardizirani skup podataka koji se trebaju prikupiti te zahtjevi za poseban skup podataka koji će biti javno dostupan, pojedinačno ili objedinjeno. Komisija bi delegiranim aktima mogla izmijeniti podatke koje treba prikupiti ili informacije koje treba objedinjeno objaviti.

Naposljetku, predloženom direktivom uspostavio bi se sustav zaštitnih mjera za subjekte upisane u registar, što bi uključivalo uspostavu neovisnih nadzornih tijela, ali i moguće usklađene sankcije ograničene na administrativne sankcije u slučajevima neusklađenosti. Neovisna nadzorna tijela mogla bi zatražiti evidenciju koju vode subjekti u slučajevima sumnje na neusklađenost⁶ ili kada subjekti potencijalno znatno utječu na javni život i javnu raspravu (pristupom utemeljenim na riziku s pomoću financijskih pragova). Neovisna nadzorna tijela bila bi odgovorna i za prekograničnu suradnju i razmjenu informacija te bi mogla izreći administrativne sankcije u slučaju neusklađenosti.

⁶ Predloženom direktivom izmijenila bi se Direktiva (EU) 2019/1937 kako bi se osiguralo da zviždači mogu nadzorna tijela koja će uspostaviti države članice upozoriti na postojeće ili moguće povrede zahtjeva iz Prijedloga.

III. PITANJA ZA MINISTRE I MINISTRICE

1. Što mislite o ključnim elementima predložene direktive, posebno o području primjene, u pogledu aktivnosti i subjekata iz trećih zemalja koji bi bili obuhvaćeni?
 2. Prema vašem mišljenju, koje bi učinke Prijedlog mogao imati na postojeće registre transparentnosti u vašoj državi članici ili na razini Unije? Konkretno, što mislite o odredbama predložene direktive kojima bi se državama članicama zabranilo zadržavanje ili uvođenje strožih ili manje strogih zahtjeva u pogledu transparentnosti za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene te direktive?
 3. Uzimajući u obzir sve inicijative od 2020. i njihovo stanje provedbe, smatrate li da postoje daljnje mjere na razini EU-a kojima bi se bolje zaštitile naše demokracije, ojačala otpornost naših izbornih procesa i poticalo sudjelovanje građana u oblikovanju politika?
-